

נפש גחלים תלהט

ניצוצות ממשנת הגאון הצדיק ר' ישראל אליהו וינטרויב זצוק"ל

גליון 2 פנחס תשע"ד

דבר המערכת

זכינו בחסדי ה' והגלון הראשון התקבל בברכה בכל אתר ואתר. רבים צמאים לתורת רבינו הגה"צ ר' ישראל אליהו וינטרויב זצוק"ל אשר מקיתונו אשר ברחוב רשב"ם בבני ברק האיר מאור תורתו בליבותיהם של אלו שזכו להסתופף בצילו. רבים מתלמידיו נעשו למשפיעים חשובים וכמעין המתגבר אחרי שקיבלו את היסודות בבית מדרשו של רבינו זצוק"ל.

אבל דא עקא שמשום יחודיות סגנונו לא רבים זכו להנות מאור תורתו.

על כן נשתדל בעזר ה' להמשיך בכל עלון כמעשינו בספר "נפשו גחלים תלהט" על תקופת העקבתא דמשיחא להטעים מעט מדבריו בעניני שבת, תפילה, תורה, אמונה ובטחון וכמובן מועדי השנה [מתוך ספריו שכבר נדפסו ומפי השמועה, שיחות מוקלטות וכת"י] אך בשפה קלה יותר מבלי לפגום בתוכן הדברים [עם שינויים לשוניים מועטים]. וכמובן שכל טעות יש לתלות רק בעורך.

אחד מיסודות בית מדרשו של רבינו היתה ההכנה דרבה לקראת כל מועד ומועד. ואלו דבריו "התגובה הנפשית לכל דבר תלוי בערך שיש לדבר זה בעיניו. וכן הוא בדברים שבקדושה כפי מה שמשיג את ערכם כך יעריכם. ההתבוננות היא הפתח להכנס להערכת הדבר. ולכן כדאי להשקיע בכל יום שעה לכה"פ ללמוד מאמרים בעניני המועד הקרב ובכך להגביה ערכם בעיניו. ואז כשיבוא המועד תגיב הנפש לכל מה שספגה באופן ספונטני. ינסו ויראו האמת בזה" ואגרות דעת קס"ה]. בעמדתו לקראת ימי בין המיצרים נסיף מאמרים שיועילו בס"ד להתכונן לעבודת הימים.

נשתדל לציין מקור הדברים בתקוה שיתעורר הקורא לעיין בהם.

נשמח לקבל הערות והארות. בקשתנו להעביר את העלון לכל מי שיכול לקבל ממנו תועלת. ואדרבה נשמח על כך מאוד להרבות הפצת תורת רבינו זצוק"ל.

המערכת

ותקרבנה בנות עלפחד

בילקוט שמעוני ותקרבנה בנות עלפחד מכאן שכל אדם כשר שעמד בתוך דור רשע זכה ליטול שבר כולן ועיין בגליון זה מאמר כה תאמר לבית יעקב על חינוך בנות ישראל לעמוד מול רוחות זרות. באיזה עשה עמדו לפני משה בשעה שאמרו ישראל ניתנה ראש אמר להם משה והלא ישראל מבקשין לחזור למצרים ואתנה מבקשות נחלה בארץ אמרו לו יודעות אנו שסוף כל ישראל להחזיק בארץ.

רבינו זצ"ל הביא מה ששאל המהרח"ו את רבו האריז"ל. אחרי ששיבחו ביותר. איך אומר לי שנפשי מעולה כ"כ והרי הקטן שבדורות הראשונים היה צדיק וחסיד שאין אני מגיע לעקבו. ענה לו האריז"ל דע לך כי אין גדולת הנפש תלויה כפי מעשה האדם רק כפי הזמן והדור ההוא. כי מעשה קטן מאד בדור הזה שקול בכמה מצות גדולות אחרים. כי בדורות האלו הרע גובר מאד מאד (נזכור כי דברי האריז"ל נאמרו לפני ד' מאות שנים בדור דעה) לאין קץ משא"כ בדורות הראשונים. ואילו היית בדורות הראשונים היו מעשיך וחכמתך נפלאים מכמה צדיקים הראשונים עכ"ל.

לומדים אנו מדברי האריז"ל שאין לנו למדוד ערך מעשינו עפ"י שכלנו אלא כפי ערכם האמיתי הנמדד בשמים. יגיעה בתורה בעבודה וביר"ש נמדדת כפי גודל הלחץ הלוחץ על ביטולה בין מצד הזמן ובין מצד הדור. והדברים אמורים ביותר בדורנו שנשקע בביצת הטומאה. ובמצב זה נמדדת העבודה לא כפי התוצאה הנראית לעין אלא כפי שהיתה מתפתחת השאיפה לעבודה אילו נלקחו ממנה כל העיכובים, זהו השיעור קומה האמתי של עבודתנו.

מהחיצים היותר קטלנים של כח הרע בדורנו הוא להפחית ערכם של בני תורה ולמעט ערך יגיעתם בתורה ובעבודה באמור להם הנה תראו את הפירות של עבודתכם. ואכן נראה לעינים הרבה פעמים שכאילו לא השיג דבר. ומזה בא הרפיון בכל דבר שבקדושה עד שכמעט יתקיים בנו ונהי בעינינו כחגבים. צריכים אנו להחדיר למחשבתנו כי אין מעשינו נמדדים כלל לפי מדת ראות עינינו, ולהגביה לבנו בדרכי ה' להתקרב יותר ויותר ל"צור לבבי וחלקי אלקים" ולהשען על אבינו שבשמים [עיני ישראל ח"א עמ' ר"י].

דברי האריז"ל הנ"ל הובאו בדעת תורה לר' ירוחם ופ' שלח מאמר דורות האחרונים עיי"ש] ואמר שם שאי אפשר לדבר מזה כל כך כי מין הדברים הללו [היינו מעלת דורנו בגלל הנסיונות] "עלולים להתהות בעלי גאווה". אמר על זה רבינו זצ"ל שהיום מצוה לומר זה כדי שיהיו בלי גאווה [כוונתו שכל כך הושפל ערך הבני תורה כפי שהאריך בזה בהרבה מקומות. ואף גילה שזו היתה תכניתו של יעקב אבינו להיות בני התורה מושפלים כדי להאיץ הגאולה ועיין עיני ישראל ח"ב מאמר שפלות בני התורה בדורנו]. אך משום לחץ זה עלולים לאבד את ה"יגבה ליבו" ולכן אדרבה יש לעורר תמיד מעלתם של הבני תורה [ס' נפשו גחלים תלהט קונטרס שיתי ליבך למסילה עמ' 16].

להתעצם בקדושת התורה

בעמדתו בפתח ימי בין המיצרים נחוצים דברי הבי"ח ואורח חיים סימן מ"ז] לבאר מה שאמרו חז"ל שסיבת החורבן היתה "על שלא ברכו בתורה תחילה" [נדרים פ"א ע"א]. כונתו בנתינת התורה היתה שנהיה עוסקים בתורה כדי שתתעצם נשמתנו ברמ"ח איברים ושס"ה גידין ברמ"ח מצוות עשה ושס"ה לא תעשה שבתורה. ואם היו עוסקים בתורה על הכוונה הזאת הם היו מרכבה לשכינתו כי היתה השכינה קובעת דירתה בקרבם והארץ כולה היתה מאירה מכבודו ובוה היה קישור בין פמליא של מעלה עם פמליא של מטה. אבל עתה שלא עסקו בתורה כי אם להנאתם לידע הדינים לצורך משא ומתן וגם להתגאות להראות חכמתם ולא נתכוונו להתעצם ולהתדבק בקדושת ורוחניות התורה ולהמשיך השכינה למטה בארץ,

גרמו לכך שנסתלקה השכינה מן הארץ והארץ נשאה בגשמיותה בלי קדושה וזה גרם לחורבנה ולאבידתה והוא עכתו"ד. דברי רבינו יוסיפו הבנה בדברי הבי"ח הנ"ל.

רק יגיעת התורה מושכת את הגוף לרוחניות

[עיני ישראל ח"ב עמ' ש"יג]

כתוב מדרש [במד"ר ר"פ בחוקות] וז"ל אם בחוקותי תלכו, הזה"ד חשבתי דרכי ואשיבה רגלי אל עדותיך, אמר דוד, רבש"ע, בכל יום ויום הייתי מחשב ואומר למקום פלוני ולבית דירה פלוני אני הולך, והיו רגלי מביאות אותי לבתי כנסיות ולבתי מדרשות הזה"ד ואשיבה רגלי אל עדותיך עכ"ל המדרש. נראה שהוקשה למדרש מהו הלשון "תלכו" שנאמר על התורה בפסוק "בחוקותי תלכו", ותיירץ המדרש שהכוונה היא שהאדם צריך לעמול בתורה ולהיות דבק בה כ"כ עד כדי כך שבאופן טבעי יוליכוהו רגליו אל בתי מדרשות.

תקונו כי אין כבר בכח האוון להשפיע על ההרגשים של גופו להמשיך אחר התורה ולילך בדרכיה הטובים, ולכן אין כבר שום מעצור מלהגיע לכפירה בעיקר רח"ל. וכן היה במדינות מערב אירופה שהיתה הזנחה בעמלות התורה, והגיעו להתבוללות וכפירה בעיקר ממש רח"ל.

חומרת השנאת חינוך

הנה בתנ"ך הוגדרו עם ישראל בשם יעקב, ישראל, יוסף וכדו', אבל בחז"ל הגדירו את עם ישראל כ"כנסת ישראל". ביאורו שאין עם ישראל קבוץ של ס' רבוא נשמות אלא שיש כח "מרכזי" המאחד את כל אותן הס' רבוא נפשות ישראל לבחינה אחת להקרא כנסת ישראל. זוהי התשתית של ה"כלל ישראל". כי אחדות ישראל באהבה זה לזה, היא החפצא של ה"כלל ישראל", שכולם כנסיה אחת. זהו העומק במאמרו של ר' עקיבא "ואהבת לרעך כמוך, וזה כלל גדול בתורה".

חז"ל אמרו שבבית שני שהיה בו החטא של שנאת חינוך, לא נתגלה קיצם ויש לבארו כן. למרות שעצם החטא של שנאת חינוך אינו חמור כ"כ, דאינו אלא לאו שאין בו מעשה, ואינו דומה כלל לחטאים החמורים שהיו בבית ראשון עבו"ז וג"ע וש"ד שאמנם מחייבים מיתות, והם ב"יהרג ואל יעבור", אבל גם אם רח"ל עברו עליהם עדיין ה"חפצא של כנסיה" קיים בדרגה נמוכה, משא"כ בחטא של שנאת חינוך, אע"פ שאינו חטא חמור כ"כ, אבל הוא פוגם בעצם ה"כנסיה" של ישראל, שנפרדים זה מזה, ונפגעת עצם התשתית של עם ישראל. ומכיון שהיה פירוד ב"חפצא של הכנסיה", לא נתגלה קיצם, כי נתפזרו לבין האומות בצירור שנראה מצב קבוע לעולם, כי נקרע הקשר בין איש לרעהו ובטל החפצא של כנסת ישראל, ולכן אין כבר על מה להחיל את הבטחת קץ הגלות. ומהי העצה לקבץ שנית את כנס"י.

תכונת כנס"י - יראת ה', עבר לידי עשו חיוה "דחילא"

במשלי (פרק ל"א) עוסק בפירוט השבחים של "אשת החיל" שהיא כנסת ישראל, ומסיים שם בהגדרה אחת הכוללת הכל **אשה יראת ה' היא תתהלל**. מגלה לנו כאן שלמה המלך שהתכונה המרכזית של עם ישראל היא **יראת שמים**. במידה זו כלולות כל התכונות והמדות הטובות שלהם, כמבואר בגמ' שבת ל"א א' אמר רבא בשעה שמכניסים אדם לדין, אומרים לו נשאת ונתת באמונה, קבעת עיתים לתורה, עסקת בפו"ר, ציפית לישועה, פלפלת בחכמה, הבנת דבר מתוך דבר, ואפ"ה אי יראת ה' היא אוצרו, אין, אי לא, לא וכו' עיי"ש. מפורש שכל המעלות הטובות שיש לאדם, הן בעסק התורה ופלפולה והבנתה, והן שאר המעלות, אין להם ערך, אא"כ נמצאים בתוך אוצר של יראת שמים. יש בכחו של אוצר זה לכלול את כולם, ולשמר אותם כראוי.

וכן כתב רבינו יונה ז"ל בשע"ת ריש ש"ג, בענין חביבותם המיוחדת של דברי סופרים יותר מיינה של תורה, דזהו מפני שכולם גדר ליראת שמים, "ומצות היראה שכרה הרבה כנגד מצוות רבות, כי היא היסוד להם" עכ"ל. והגם שיש כמה תכונות חשובות מאוד, כמו אהבת השם וכדו',

פירוש הדברים שכאשר אדם עוסק בתורה בעצלות ורפיון, ישאר אצלו עסק התורה בגדר עסק במושכלות בעלמא ולא ישפיע על גופו כלום והוא ישאר חומרי וימשך לתענוגות וחמודות תבל. ורק כאשר האדם עמל ומתיגע בתורה בכל כוחו, ומוותר על הבלי העוה"ז כדי להעמיק ולהבין יותר בתורה, מושפע גם הגוף מתורתו עד למצב בו נמשך בסתמא לבתי מדרשות. זה הפירוש בפסוק "אם בחוקותי" - היינו שהד"ת "נחקקין" בנפשו ע"י עמל התורה, עי"ז מגיע ל"תלכו" שההליכה הסתמית שלו היא לדברי תורה.

סוד כח השמיעה

הנה התורה"ק הגדירה שם בפ' בחוקותיי את העבירה ש"אינם עמלים בתורה" בלשון "אם לא תשמעו לי" ומבואר שחוסר עמל הוא פגיעה בחוש השמיעה. ויתבאר עפ"י מש"כ ר' יונה בשע"ת [ש"ב] שהחוש הנכבד מכל החושים שבאדם הוא חוש השמיעה וכמ"ש חז"ל (ב"ק פ"ח) סימא את עינו נותן לו דמי עינו, חירשו נותן לו דמי כולו עיי"ש, והיינו שבלא חוש הראיה יש עדיין ערך גדול לאדם, אבל בלא חוש השמיעה אינו שווה כלום ולכן נותן לו דמי כולו. טעם הדבר שחוש השמיעה כל כך חשוב משום שיש לאוון כח השפעה גדול על גוף האדם כמ"ש (משלי ט"ו ל') מאור עינים ישמח לב ושמועה טובה תדשן עצם, היינו שיש לשמיעה כח לחזור לתוך תוכו של הגוף, עד העצמות שהם מקומות יבשים לגמרי מכל הרגש, ולהפריח בהם חיות והרגש נפלא לעבודת ה', ולא כשאר החושים שהשפעתם חיצונית בלבד ומכיון שזו תכלית האדם באבדו כח זה מאבד את כל ערכו.

מהו סוד כחו של חוש השמיעה להשפיע על הגוף. תכונת השמיעה היא ל"הבחין" בין הדברים המגיעים לאוזנו ו"להתבונן" בהם, שכן מצינו בכ"מ בתנ"ך ששמיעה פירושו "הבנה" כמו "תשמע חלום לפתור אותו", כי ישמע עבדך" ועוד הרבה. כשאדם משתמש באוון באופן זה אינו רק "מכניס" הידיעות לאזנו אלא שאוזנו פתוחה ושומעת ומתבוננת היטב בדברים ע"י עמל גדול, אז נחקקים הדברים בלבו וחודרים עד חדרי בטן. עפ"י מובן היטב מדוע התורה הגדירה את העבירה של חוסר עמל בתורה כפגיעה בחוש השמיעה, כי בלא עמל התורה לא יכולה להיות "שמיעת" רצון התורה.

כאשר עמל בצורה זו בתורה מגיע לתחושה שא"א לעשות אחרת כלל. במצב זה אין הגוף כבר מתנגד מלקבל את הדברים, וזורח בו אור התורה ומזדכך ומתעלה עד שרגליו מוליכות אותו באופן סתמי לבית המדרש, כנ"ל במדרש.

זהו פשר אמרתו הנפלאה של האבנ"ז שאמר פעם לתלמידו שהלימוד צריך להיות בעיון השכל בהעמקה גדולה עד שיהיו הדברים ברורים ובהירים כ"כ עד שירגיש "מוכרח" להתנהג עפ"י המסקנות של הד"ת. היינו שרק בלימוד ע"י יגיעה ועמל שמבין את פנימיות עומק הדברים, מוכרח להשתעבד אל המסקנא של הלימוד.

איבוד חוש השמיעה - נפילה עד "כופר בעיקר" רח"ל

עתה נבין מדוע "אם לא תשמעו לי" לעמול בתורה יכול להביאו לדיוטה התחתונה להיות כופר בעיקר [עיי"ש ברש"י]. כאשר מאבד אדם את חוש השמיעה נאבדת כל

מטרת הסמינר – העמדת אמהות הבונות בית של תורה

תחילה עלינו לשרש שיבוש שנכנס לתודעת הציבור, יש שסוברים שיש בתי ספר, יש עממי ויש סמינר, וזהו מסלול החיים הולכים בתחילה לבית הספר, מתחכמים [ע"י הלימודים], ויודעים יותר בתורה וכיו"ב, ואח"כ ממשיכים ללמוד בסמינר לבוגרות. אך זוהי טעות.

הסמינר הוא מקום ההריון לכלל ישראל, בין כתלי הסמינר מתגבשת האומה.

כשהבת מגיעה לסמינר, בדרך כלל היא בתקופה שמתחילה להתפתח אצלה העצמאות במחשבה, היא כבר בת 14 – 15, ויש כבר עם מי לדבר, ולכן יסודו את הסמינרים לעצב את המחשבה של הבת ישראל להיות עמוד השדרה של הכלל ישראל. בנות ישראל הם ה"בית" שבו מתגדל עם ישראל. זה אינו בית ספר לצבור חכמה.

בשעה שנוסד "בית יעקב" בפולין, המטרה היתה להעמיד בנות שיש להן מושג ביהדות, משום שאז היתה מגמה אצל הבנות ללכת ללמוד חכמות בגימנסיה ובאוניברסיטה. המטרה ביסוד "בית יעקב" היתה להעמיד לכלל ישראל בנות שיוכלו לומר עליהן שהן באמת צאצאים של אברהם יצחק ויעקב. וזה הציל בשעתו את היהדות בפולניה. בזכות הבת שלמדה ב"בית יעקב", נוסדו הרבה בתי ישראל על טהרת הקודש ממש.

"בית יעקב" תמכין דאורייתא

המציאות שהיתה באירופה באותה תקופה היא היתה קשה מאוד. הישיבות היו במצב לא טוב. התנועות החילוניות השפיעו והצליחו למשוך את בעלי הבתים לדעות שלהם, דעות שכידוע סתרו לגמרי את דעת התורה, וממילא הם נטלו את תומכי התורה מתחת יד עולם התורה. כתוצאה מכך, המצב הגשמי של הישיבות היה בכי רע, באופן חמור ביותר.

מין ה"חפץ חיים" (בפירושו על התורה), הביא בשם חז"ל בענין מאבק יעקב עם שרו של עשו, שנאמר שם "ויגע בכף ירכו", שמרומז בזה שהמלאך של עשו – השטן – בעקבתא דמשיחא יקח את תומכי התורה מתחת יד הלומדים [שהם יתרפו מלהחזיק תורה], וממילא תיוצר סכנה לתורה כי אם אין קמח אין תורה, ובזה רצה להתחכם ולבטל את עמוד התורה, אך כבר נאמר "כי לא תשכח מפי זרעו", ומה עשה הקב"ה? העמיד תומכי תורה באופן אחר לגמרי, שהבית בעצמו יהיה 'התומכי תורה', הבית יהיה התורה והתומכי התורה גם יחד! ולכן עמוד התורה עדיין עומד בתוקפו.

מיהו התומך? מי הם התמכין דאורייתא? הבנות שקלטו את רוח התורה ב"בית יעקב", הן עודדו את בעליהן לידבק בתורה. הם היוו הבסיס לבתים בהם תשרה רוח והבנה שהתורה היא עיקר כל החיים, ממילא הכל מסתדר – בין בעניות ובין בעשירות שהרי אין נפקה מינה בזה כי המטרה היא להעמיד את עמוד התורה.

לאחר שרח"ל התחוללה מלחמת העולם השנייה, וכמעט לא נשאר זכר מכל מה שהיה באירופה, ברוב רחמיו וחסדיו ית"ש הקים את עמוד התורה באופן אחר, שיהיו

אבל היראה היא המרכז של הנפש, וכפשוטו של מקרא הנ"ל "יראת ה' היא אוצר", דהיראה היא הנקודה היסודית, שהכל נבנה עליה, היא ה"אוצר" המרכז את כל הכחות שבאדם.

כשם שהקבוצה של כל התכונות הטובות שבנפש הפרטית הוא מכח היראה, כן הקבוצה של כנסת ישראל - קבוצה כל נפשות ישראל יחד, הוא בכח היראה, וע"כ אמרו במשלי "אשה יראת ה' היא תתהלל". ההילול והשבח של "אשת החיל" - כנסת ישראל, הוא במה שכינוס וקבוצה זה, מיוסד על יראת ה'.

כאשר איבדו בבית שני את מעלת "הכנסת ישראל", מפני השנאת חינוך שביניהם וכנ"ל, איבדו את כח היראה, שהוא הכח המקבץ את כל כחות הנפש הפרטית, ואת כל הנפשות של עם ישראל בכללות, וכשנפגע הקבוצה נפגע כח היראה שלהם, וממילא עפ"י הכלל ש"ולאום מלאום יאמץ", היינו שאדום נבנית על גבי חורבנה של ירושלים כלומר משתמשת לבנינה באוצרותיה של כנס"י. לכן עובר כח היראה לידיים של עשו. רק שאצלו לא מדובר על יראת "שמים" כמובן, אלא כח זה נהפך לכח רב עוצמה להטיל יראה בעולם. זהו הפירוש מה שראה דניאל בחזונו את המלכות האחרונה - אדום בציור של חיה "דחילא" ואימתני, כי כח היראה [ובתרגום - "דחילו"] שהוא המרכז של עם ישראל, עבר לידיים של אדום הוא עשו. [עיין במאמר הבא עבודת קנית היראה]

קנית היראה

ישנה ידיעה יסודית והוא כי חכמת השכל חובקת הרבה יותר ממה שההרגשה תוכל להקיף. על כן יש התנגשות טבעית ביניהם שכל אחד מושך לכיוון שלו. בנית עולם ההרגשה מחייב תהליך איטי ולא יצלח בריצה. על כן יסוד היסודות להכשיר את הלב שיחיה בעולם ההרגשה. וזהו רק ע"י התמדת התורה המזככת את הלב מהרע הנמצא בו [כי טבע הלימוד להביא לידי מעשה כמש"כ בסופ"ק דקדושין גדול תלמוד שמביא לידי מעשה ובזה ממשיך את ההכרה שיש בורא לעולם - אגרות דעת נ"ב].

ואח"כ כשתשמע בשיחה או בלימוד דבורים השייכים לך לעת עתה ולבך נוהם ומשתוקק אחריהם העצה היא להשתמש בהם באופן מעשי. להוציא את הדברים לפועל כשבא מעשה לידך. אך אל תדחק בעצמך להכנס לפנים יותר מדי כי יכול לבוא מה היזק. [אגרות דעת נ"ט]. הדברים נכתבו לבחור צעיר ויש ליטול עצה מבעלי עבודה איש איש כפי דרכו. יש בזה עוד אריכות דברים נביאם בהמשך בס"ד].

כה תאמר לבית יעקב

[עיקר מאמר נדפס בספר עיני ישראל ח"ב עמ' תק"ס ומכיון שבימים אלו "בית יעקב" יוצאות מכתלי בתי החינוך ראינו לנכון להביא עיקר היסודות ונוגע לימי החופשה כידוע]

יבוא בכל אופן, מ"מ הציור של דור שאינו ראוי לגאולה, זהו דור שכולו חייב, ומדו אופי של ציור זה? זהו חמור, כמו שכתוב על דור הגאולה "עני ורוכב על החמור", שהוא לשון חומריות, והיינו שהדבר החסר ביותר בדור כזה הוא שהמחשבות יהיו נקלטות לתוך תחושת החיים ממש ולא סתם מחשבות שזהו אופי החומר, והוא ניתוק מן הדעת.

הכרת ערך חיי תורה – יש לי כל

ולכן יש כאן שני חלקים בחינוך הבנות. האחד הוא גידול הבנות למעשי המצוות של התורה, שאת זה קונים על ידי הלימוד בבתי הספר. השני הוא שכאשר מגיעים לשנות העצמאות, שהוא גיל 16 17 18 צריך להפעיל את הגישה של הבנות לתורה ומצוות עד שתהיה באופן של דעת, עם דעת מרגישה, וזה אינו רק ענין של לימוד ובחינות, אלא זהו נושא שנוגע לכל היהדות וכל החיים, ואדרבה, לעומת המצב של השפלת ודריסת עולם התורה שבא מבחוח, כנגד זה צריך להגביה ולרומם את רוח הבנות שתהיה להן מה שקרוי "הגאווה היהודית", שאין כמונו, אנו עמוד התורה, ואין דבר בעולם שישווה למה שאני עושה, ואני מאושרת, ולהגיע למצב בו יהיה מבטן על מי שבחוח שהם "נעבאך" מסכנים, עם הרגשה שחבל מאוד עליהם שהם נפלו לשם, וכך להרגיש שבעצם יש לי כל, וכפי שאמר יעקב אבינו שהוא עמוד התורה של האבות הקדושים, איש תם יושב אהלים, ואמר לעשו "יש לי כל", לא חסר לי שום דבר. ומה הפירוש שיש לי כל הרי לכאורה אין לנו את הארמונות הגדולים של עשו, אין לנו את הדולרים של עשו? הרי לעשו יש משהו, ואילו אתה נשלל מזה, אלא פירושו של דבר שיעקב אבינו שיש לו את עמוד התורה, אינו צריך שום דבר אחר! יש לי כל! זוהי כל המציאות שלו בחיים, ואי אפשר יותר מזה, והוא המאושר מכל!

אנו סובלים היום מהנהירה אחר הטכנולוגיה המודרנית, שבכל "שני וחמישי" ממציאים המצאות חדשות, ונהירה זו מחדירה רוח של פגיעה בתורה ח"ו, כאילו "בחוח" יש להם חידושים, הם מחדשים היום דבר זה, ומחר תהיה עוד טכנולוגיה מפותחת, ואילו בתורה לכאורה לא רואים את זה, וממילא זהו דבר שמשפיל את ערך התורה בעיני מי שבחוח וגם מי שבפנים אם אין דעתו מוצקה.

אם יעשו עם הטכנולוגיה כל מה שירצו לעשות, אין זה נוגע לי ואין זה משפיל אותי, ולא מוריד מערכי דבר.

[המשך המאמר בגליון הבא בס"ד]

מקומות שלא רק שהבנות ילמדו את תורת היהדות, אלא שתיווצר אווירה שכאשר הן גומרות את הסמינרים, הן יהיו מלאות השקפות טובות שהתורה היא עיקר הכל, וזה כל מציאות החיים, ואין בכלל ישראל דבר שיכול להיות שקול כנגד התורה, ואז אפילו אם יהיו קשיים בפרנסה שאם אין קמח אין תורה, מ"מ זה לא יפריע כלל לקו החיים שהוחדר בהן, שהבית שלהם יצטרף לעמוד התורה.

היום אנו צריכים לכבד את הבנות שלנו לא רק מצד שהן בנות טובות, אלא גם מצד שיש להן חלק בעמוד התורה, בזכותן "יש קמח ויש תורה", וגם אם מפעם לפעם יש חסרון בקמח, זה לא עוקר ולא משנה את הגישה לתורה שיש בבית.

ועל כן הסמינרים אינם "בתי ספר ללימוד", אלא מקום שמייצרים בו את כלל ישראל בטהרתו, ובטהרתו פירושו שהבעל יהיה דבוק בתורה, והיא תהיה שמחה ומאושרת על כך שזכתה להעמיד זבולון נוסף בעמוד התורה.

עיקר האדם "הדעת" - חיים בחוש על פי החכמה

כידוע יש באדם כמה כחות שכליים, חכמה, בינה ודעת. ובחזו"ל הדגישו עד כמה נחוצה מידת הדעת. שאם יש דעת יש הכל ואם דעה אין כלום וכמו שמפרש רש"י נדרים מ"א [מי שיש בו דעת כמי שיש בו הכל, שאינו חסר כלום. במה זכתה הדעת להיות עיקרו של האדם? יש באדם מחשבות רבות ובמשך ימים ושנים הוא חושב וחושב, אך בכמה הוא באמת דבק, עד כמה הוא מסור באמת למה שהוא חושב? זה ענין הדעת, הדבקות של האדם במושכלות שהוא חושב, אצל בר דעת נהפכים כל המושכלות לחלק מציור החיים ומאירת החיים. על כן כאשר יש באדם דעת, אזי הוא חי באופן מוחשי את מה שהוא חושב, ואם חלילה וחס אין בו דעת אפילו אם יהיו לו את כל המחשבות שיש בעולם לטובה, זה לא נוגע אליו, הוא חושב על זה, אך אין זה מוחשי ולא למעשה.

מה שחסר לנו בדורנו בעיקר, לאחר כל השפלות שהשפילו אותנו מנהיגי המדינה, הוא חסרון הדעת.

וכן הוא מפורש בסנהדרין (צ"ח), אין בן דוד בא אלא בדור שכולו זכאי או כולו חייב. חז"ל הקדושים נתנו לנו ציור על דור שאין לו זכות לגאולה, והיינו שאע"פ שהמשיח אבל למעשה הדבר הפוך, לנו יש הכל "יש לי כל", כשיש אחיזה בעמוד התורה, לא חסר שום דבר, אלא שצריך לאחוז בה ע"י דעת, והיינו להתקשר למושכל הזה, ואז גם

העלון יוצא ללא מטרת ריוח וניתנת רשות לצלמו למטרת זכו' הרבים בלבד.

לתרומות והנצחות, הוספת מגנים, הצעות והערות יש לפנות בטל: 02-9921392

או בדוא"ל SHNEIDERAV1@GMAIL.COM

העלון יוצא ללא מטרת ריוח וניתנת רשות לצלמו למטרת זכו' הרבים בלבד.